

Bwletin Chwarterol Cymwysterau Galwedigaethol ac Eraill: Chwarter 4 (Hydref - Rhagfyr 2017) i Gymru

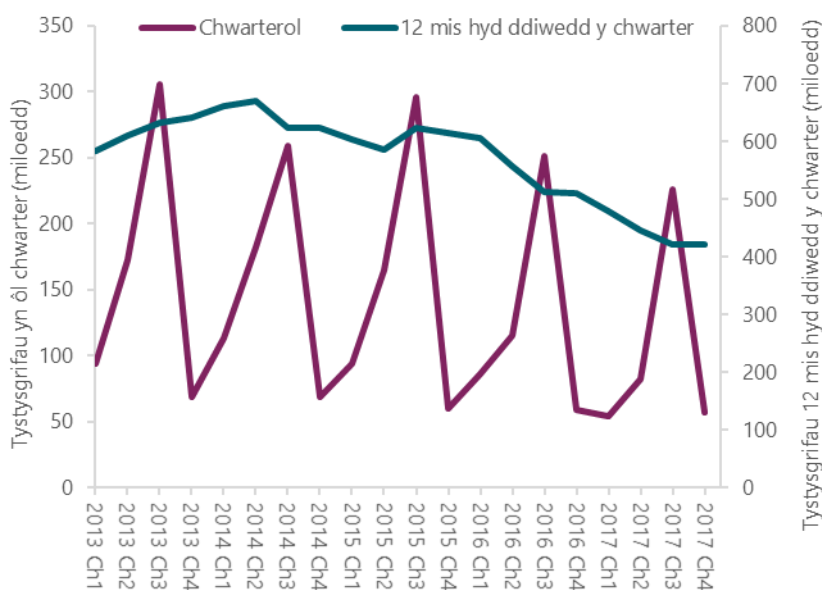

Uchafbwyntiau, Chwarter 4 2017

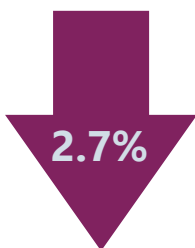
8 Mawrth

Cyfanswm y Tystysgrifau

Siart 1: Cyfanswm y tystysgrifau yn y pum mlynedd diwethaf

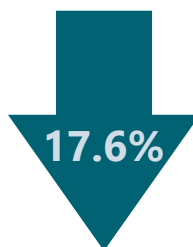
Fynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Ofqual gan Gyrrff Dyfarnu

2.7%

Dyfarnwyd **57,420** o dystysgrifau rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2017, sef gostyngiad o **2.7** y cant o gymharu â'r un chwarter yn 2016, pan roddwyd **59,020**.

Rhwng mis Ionawr a mis Rhagfyr 2017 rhoddwyd **420,715** o dystysgrifau, sef gostyngiad o **17.6** y cant o gymharu â **510,795** rhwng mis Ionawr a mis Rhagfyr 2016.

17.6%

Y prif achos dros y gostyngiadau hyn yw'r newidiadau i'r cymwysterau sy'n gallu cyfrif tuag at Fagloriaeth Cymru.

Y datganiad hwn

Mae'r datganiad ystadegol hwn yn cyflwyno gwybodaeth i Gymru a gasglwyd gan Ofqual oddi wrth gyrrff dyfarnu. Mae'n cynnwys data ar yr amrywiaeth a'r nifer o dystysgrifau cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a roddwyd yn ystod mis Hydref - mis Rhagfyr 2017. Mae'r ystadegau hyn yn cael eu datblygu dros amser, felly rydym wedi eu categorio'n ystadegau arbrolol.

Maent yn cael eu cyhoeddi yn unol â'n cydymffurfiaeth wirfoddol bresennol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau (gweler [cyflwyniad](#)).

Cynnwys

Cyflwyniad.....	2
Ystadegau.....	6
Rhestr termau.....	14
Nodiadau cefndir.....	17

Ystadegydd: Stefanie Taylor 01633 373 275

Ymholiadau gan y wasg: 01633 373 216

statistics@qualificationswales.org

comms@qualificationswales.org

CYFLWYNIAD

Cymwysterau Cymru yw rheoleiddiwr cymwysterau nad ydynt yn raddau a'r system gymwysterau yng Nghymru. O dan Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015, ein prif nodau yw sicrhau bod cymwysterau, a'r system gymwysterau yng Nghymru, yn effeithiol o ran diwallu anghenion rhesymol dysgwyr yng Nghymru, a hyrwyddo hyder y cyhoedd mewn cymwysterau ac yn y system gymwysterau yng Nghymru.

O bedwerydd chwarter (Hydref-Rhagfyr) 2017, byddwn yn cyflwyno adroddiad ar dystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill i Gymru. Nid yw'r data hyn yn cynnwys cymwysterau TGAU, UG, Safon Uwch, Dyfarniadau Estynedig Uwch, cymwysterau Prif Ddysgu na chymwysterau Prosiect. I ddechrau, byddwn yn defnyddio data a gasglwyd gan Ofqual oddi wrth gyrff dyfarnu, ond rydym yn gweithio tuag at gasglu ein data ein hunain ar y cymwysterau a reoleiddir gennym. Cyn y chwarter hwn, Ofqual¹ oedd yn casglu ac yn cyhoeddi data ar gyfer Cymru. Rydym wedi ceisio sicrhau, hyd y gellir, fod yr ystadegau hyn yn gyson ag ystadegau hanesyddol Ofqual.

Yn y datganiad hwn, rydym yn cyflwyno data a gasglwyd gan Ofqual ar yr amrywiaeth o gymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a thystysgrifau a roddwyd yn ystod chwarter 4 2017 (Ch4 2017). Mae'r ffigurau yn cyfeirio at nifer y tystysgrifau, wedi'u talgrynnu i'r 5 agosaf, a ddyfarnwyd gan gyrff dyfarnu rhwng 1 Hydref a 31 Rhagfyr 2017. Nid yw'r ystadegau hyn yn cyfeirio at ddysgwyr unigol, oherwydd gallai dysgwr fod wedi ennill nifer o dystysgrifau mewn unrhyw gyfnod penodol a gyflwynir yn y datganiad hwn.

Mae'r data a gasglwyd yn ymwneud â chymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill a restrir ar gofrestr Ofqual a/neu gronfa ddata Cymwysterau yng Nghymru (QiW)². Mewn rhai achosion, rhestrir yr un cymwysterau ar gofrestr Ofqual a QiW.

Cydymffurfiaeth Wirfoddol a Statws Ystadegau Arbrofol

- Cawsom ein dynodi'n gynhyrchydd Ystadegau Swydddogol yng Ngorchymyn Ystadegau Swydddogol (Cymru) 2017.
- Gan ein bod wedi bod yn datblygu cyfresi ystadegol newydd wrth i'r Gorchymyn gael ei basio, byddwn yn ystyried cyflwyno cyfresi ystadegol swydddogol ar gyfer tystysgrifau a roddir yn y flwyddyn academiaidd 2018/19.

---

¹ Ofqual (2017) *Changes to the publication of geographical breakdowns of data*. [Ar-lein]. Ar gael yn: <https://www.gov.uk/government/news/changes-to-the-publication-of-geographical-breakdowns-of-data> [Cyrchwyd 27 Chwe 2018].

² Mae QiW yn gofrestr o gymwysterau rheoleiddiedig sy'n gymwys i gael arian cyhoeddus yng Nghymru.

- Yn y cyfamser, rydym yn cydymffurfio'n wirfoddol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau. Mae hyn yn golygu ein bod yn dilyn egwyddorion canlynol y Cod, fel y'u hamlinellwyd yn ein datganiad o gydymffurfiaeth wirfoddol a gyhoeddir ochr yn ochr â'r datganiad hwn.

Rydym wedi categorio'r ystadegau hyn yn rhai arbrefol am y rhesymau canlynol:

- Yn gyntaf, ceir rhai gwahaniaethau yn y data a gynhwysir yn y cyhoeddiad hwn o gymharu â'r hyn a gyhoeddwyd yn flaenorol gan Ofqual i Gymru.
  - Ar gyfer y chwarter hwn, nid ydym wedi nodi tystysgrifau a roddwyd ar gyfer unrhyw gymwysterau a gynigiwyd gan gyrff dyfarnu nad ydynt wedi'u cydnabod yng Nghymru. At hynny, lle rydym yn cymharu â chwarteri blaenorol nid ydym wedi cynnwys cymwysterau gan gyrff dyfarnu nad oeddem yn eu cydnabod ar adeg casglu data. Mae hyn yn golygu na fydd cyfansymiau ar gyfer chwarteri a blynyddoedd hanesyddol i Gymru yn cyfateb i'r hyn a gyhoeddwyd gan Ofqual. Dylid ystyried hyn wrth wneud unrhyw gymariaethau â'r hyn a gyhoeddwyd gan Ofqual yn hanesyddol.
  - Nid ydym wedi cynnwys tystysgrifau a roddwyd yn ôl math o gymhwyster, a hynny'n bennaf oherwydd anghysondeb yn y ffordd y dosberthir cymwysterau yn ôl math ar gofrestr Ofqual a QiW.
- Rydym wrthi'n datblygu ein gweithdrefn casglu data ein hunain a'r ffordd rydym yn paratoi ac yn cyhoeddi'r ystadegau hyn, gan ystyried ein cwmpas rheoleiddiol a'r rheswm dros hyn yw:
  - Mae ein dull rheoleiddio yn wahanol i ddull rheoleiddio Ofqual: mae Ofqual yn cadw cofrestr o'r holl gymwysterau a reoleiddir ganddi; mae'n gofyn i gyrff dyfarnu optio i mewn i gymwysterau ar gyfer rheoleiddio. Nid ydym yn cadw cofrestr o'r holl gymwysterau a reoleiddir gennym; rydym yn gofyn i gyrff dyfarnu optio allan o gymwysterau nad ydynt yn dymuno iddynt gael eu rheoleiddio. Efallai y byddwn yn nodi rhai tystysgrifau a roddwyd yn y datganiad hwn ar gyfer cymwysterau nad ydym yn eu rheoleiddio, gan fod rhai o'r cymwysterau a restrir ar gofrestr Ofqual yn debygol o fod wedi'u hildio o ran rheoleiddio yng Nghymru gan gyrff dyfarnu cydnabyddedig. Hefyd, efallai y bydd nifer fach o gymwysterau nad ydynt yn gymwys i gael arian cyhoeddus ac mai dim ond yng Nghymru y cânt eu dyfarnu nad oes cyfrif amdanynt ar hyn o bryd.
  - Byddwn yn gweithio tuag at ddsbarthu cymwysterau yn ôl math yn gyson er mwyn i'r dadansoddiad hwn gael ei gyhoeddi yn y dyfodol.

Dadansoddi cymwysterau

Mae'r cyhoeddiad hwn yn cynnwys dadansoddiadau o dystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau yn ôl Maes Pwnc Sector a lefel. Wrth baratoi'r dadansoddiadau hyn, rydym wedi parhau i ddefnyddio methodoleg Ofqual. Ceir rhagor o fanylion yn yr adran ar 'Methodoleg' yn y nodiadau cefndir.

Mae 'lefel' cymwyster yn dangos lefel y gofynion i ddysgwyr. Mae'r tabl isod yn dangos y berthynas rhwng lefelau a mathau o gymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill ar gofrestr Ofqual a QiW. Mae mathau o gymwysterau nas dyfarnwyd yng Nghymru yn 2017 wedi'u lliwio'n las yn y tabl.

Math o gymhwyster	Lefelau presennol	Math o gymhwyster	Lefelau presennol
Sgiliau Sylfaenol	Lefel Mynediad, Lefelau 1 a 2	Lefel Uwch	Lefelau 4 i 8
CVET	Lefelau 1 i 6	IVET	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 5
Asesu ar y diwedd	Lefelau 2 i 7	Sgiliau allweddol	Lefelau 1 i 4
Saesneg ar gyfer siaradwyr ieithoedd eraill	Lefel Mynediad, Lefelau 1, 2 a 3	NVQ	Lefelau 1 i 5
Lefel mynediad	Lefel Mynediad	'Cymhwyster 'cyffredinol arall'	Lefelau 1, 1/2, 2 a 3
Sgiliau Hanfodol Cymru	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 3	Cymhwyster galwedigaethol	Lefelau 1 i 4
Cymhwyster mathemateg annibynnol	Lefelau 1,2,3	FfCC ³	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 8
Sgiliau gweithredol	Lefel mynediad, Lefelau 1 a 2	Cymhwyster sy'n ymwneud â galwedigaeth	Lefel Mynediad, Lefelau 1 i 8
		Bagloriaeth Cymru ⁴	Lefelau 1, 1/2, 2 a 3

³ Ar 1 Hydref 2015, tynnodd Ofqual ofynion y Fframwaith Cymwysterau a Chredydau (FfCCh) yn ôl. Fodd bynnag, am resymau gweinyddol, hyd at haf 2016, bu modd i sefydliadau dyfarnu barhau i ddefnyddio'r math FfCCh ar system Ofqual ar gyfer cymwysterau newydd pan nad oedd unrhyw fath arall yn briodol. Yn sgil penderfyniad Ofqual, tynnwyd gofynion y FfCCh yn ôl gennym ni hefyd o 1 Rhagfyr 2015. Ar ôl i QiW gael ei chyflwyno ar 1 Ebrill, ni fu modd dosbarthu cymwysterau newydd yn rhai FfCCh mwyach.

⁴ Mae'r math 'Bagloriaeth Cymru' yn cynnwys Tystysgrif Her Sgiliau Bagloriaeth Cymru (ar bob lefel) a thystysgrifau Bagloriaeth Cymru a roddwyd ar bob lefel (mae'r olaf yn gofyn i ddysgwyr gyflawni cymwysterau eraill ar lefelau penodedig yn ogystal â'r Dystysgrif Her Sgiliau berthnasol).

DYLANWADAU ALLANOL

Bagloriaeth Cymru

Yn sgil 'Adolygiad o Gymwysterau i bobl ifanc 14 i 19 oed yng Nghymru'⁵, a gomisiynwyd gan Lywodraeth Cymru yn 2011, cyflwynwydd Bagloriaeth newydd i Gymru i'w haddysgu am y tro cyntaf o fis Medi 2015. Pan gyflwynodd Llywodraeth Cymru Fagloriaeth Cymru, cyhoeddodd bolisi y câi ei mabwysiadu'n gyffredinol. Golyga hyn fod Bagloriaeth Cymru ar gael i bob ysgol a Choleg AB i'w chynnig, yn hytrach na dim ond y rhai hynny a gymeradwywyd i'w chynnig, sef y sefyllfa o ran Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf flaenorol. Pennodd y polisi dargedau hefyd i ysgolion a cholegau AB gynyddu'n raddol gyfran y myfyrwyr sy'n sefyll Bagloriaeth Cymru, gyda'r nod o sicrhau y bydd y mwyafrif llethol o ddysgwyr yng Nghymru yn ei sefyll fel rhan o'u rhaglen astudio erbyn 2019/20. Mae Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf ddiwygiedig yn cynnwys y Dystysgrif Her Sgiliau. Cynhwyswyd nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer y Dystysgrif Her Sgiliau a Bagloriaeth Cymru yn yr ystadegau yn y cyhoeddiad hwn.

Ar gyfer Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf flaenorol, gallai Sgiliau Allweddol a Sgiliau Hanfodol gyfrif tuag at y dyfarniad (ochr yn ochr â chymwysterau eraill). Gallai dysgwyr fod wedi ennill tystysgrifau mewn nifer o gymwysterau Sgiliau Allweddol a Sgiliau Hanfodol i gyfrif tuag at y dyfarniad. Fodd bynnag, nid yw'r cymwysterau presennol ar gyfer Sgiliau Allweddol a Sgiliau Hanfodol yn cyfrif tuag at ddyfarnu Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf ddiwygiedig yng nghyfnod allweddol 4, na Diploma Uwch Bagloriaeth Cymru ychwaith, ond gall cydrannau o rai o gymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru ar eu ffurf ddiwygiedig gyfrif tuag at ddiploma sylfaen ôl-16 a diploma cenedlaethol Bagloriaeth Cymru. Mae'r newidiadau hyn yn effeithio ar gymariaethau dros amser yn y cyhoeddiad hwn.

Mesurau Perfformiad

Gall newidiadau i fesurau perfformiad hefyd effeithio ar nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill dros amser, yn enwedig ar lefelau 1 i 3. Er enghraifft, o 2017, cafodd cymwysterau galwedigaethol eu capio i roi uchafswm o 40 y cant o'r pwyntiau ar gyfer mesurau trothwy ysgolion (cyfnod allweddol 4) Llywodraeth Cymru. Yn 2018, bydd Llywodraeth Cymru yn cyflwyno newid arall i fesurau perfformiad Cyfnod Allweddol 4. Ar ôl hynny, dim ond

---

⁵ Llywodraeth Cymru (2014) Adolygiad o Gymwysterau ar gyfer pobl ifanc 14 i 19 oed yng Nghymru [ar-lein]. Ar gael yn : <http://gov.wales/topics/educationandskills/qualificationsinwales/revofqualen/?lang=cy> [Cyrchwyd 27 Chwe 2018].

cymwysterau Gwyddoniaeth TGAU fydd yn cyfrif. Yn flaenorol, caniatwyd i gymwysterau gwyddoniaeth galwedigaethol gyfrif⁶.

YSTADEGAU

CYFANSWM Y TYSTYSGRIFAU A THUDDIADAU HANESYDDOL

Tabl 1: Cymhariaeth â'r un chwarter mewn blynyddoedd blaenorol a'r 12 mis blaenorol

Cyfnod	Chwarterol	12 mis hyd ddiwedd y chwarter
Ion - Maw 2013	93,840	582,675
Ebr - Meh 2013	172,940	609,830
Gorff - Med 2013	305,805	631,980
Hyd - Rhag 2013	68,625	641,205
Ion - Maw 2014	112,970	660,340
Ebr - Meh 2014	182,355	669,755
Gorff - Med 2014	258,805	622,755
Hyd - Rhag 2014	68,670	622,800
Ion - Maw 2015	94,055	603,885
Ebr - Meh 2015	164,575	586,110
Gorff - Med 2015	295,855	623,160
Hyd - Rhag 2015	59,645	614,140
Ion - Maw 2016	85,980	606,065
Ebr - Meh 2016	114,915	556,400
Gorff - Med 2016	250,880	511,420
Hyd - Rhag 2016	59,020	510,795
Ion - Maw 2017	54,310	479,120
Ebr - Meh 2017	82,445	446,650
Gorff - Med 2017	226,540	422,315
Hyd - Rhag 2017	57,420	420,715

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Ofqual gan gyrff dyfarnu

⁶ Ceir rhagor o wybodaeth am newidiadau i fesurau perfformiad yng Nghymru yn:

<https://digidoladata.blog.llyw.cymru/2017/12/06/diweddariad-gan-y-prif-ystadegydd-deall-newidiadau-i-ddata-addysg/>

Cymhariaeth Chwarterol

Dyfarnwyd 57,420 o dystysgrifau yn Ch4 2017, sef gostyngiad o 2.7 y cant o gymharu â'r un chwarter yn 2016. Mae'r gostyngiad bach hwn yn gyson â'r lleihad yn nifer y tystysgrifau a roddwyd yn chwarter 4 dros y ddwy flynedd ddiwethaf a'r prif reswm dros hyn yw bod llai o dystysgrifau ar gyfer cymwysterau Lefel 2, sy'n cynnwys cymwysterau Sgiliau Hanfodol.

Cymhariaeth Flynyddol

Rhodddwyd 420,715 o dystysgrifau yn y 12 mis diweddaraf hyd at ddiwedd y chwarter (blwyddyn galendr 2017), sef gostyngiad o 17.6 y cant o gymharu â blwyddyn galendr 2016.

Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, chwarter 4 fu'r chwarter lle y rhodddwyd y nifer leiaf o dystysgrifau yn ystod y flwyddyn yn gyson. Fodd bynnag, mae lleihad yn nifer y tystysgrifau a roddwyd ar ddechrau 2017 wedi golygu mai chwarter 1 oedd y chwarter lleiaf yn ystod 2017.

Gellir priodoli'r naill newid a'r llall yn bennaf i leihad yn nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau Sgiliau Allweddol a chymwysterau blaenorol Sgiliau Hanfodol Cymru. Mae nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer y cymwysterau hyn wedi lleihau 123,140 yn 2017 o gymharu â 2016. Mae'r cymwysterau blaenorol hyn wedi cael eu disodli gan gymwysterau newydd tebyg sydd ond wedi gwrthbwysu'n rhannol y lleihad hwn yn nifer y tystysgrifau a roddwyd.

Y tri chymhwyster Sgiliau Hanfodol a Sgiliau Allweddol blaenorol a gyfrannodd fwyaf at y lleihad cyffredinol yn nifer y tystysgrifau a roddwyd rhwng Ch1 2016 a Ch1 2017 oedd:

- Cymhwyster Sgiliau Hanfodol Cymru Lefel 2 CBAC mewn Cymhwyso Rhif (5,230 yn llai o dystysgrifau wedi'u rhoi)
- Cymhwyster Sgiliau Allweddol Lefel 3 CBAC mewn Datrys Problemau (3,005 yn llai o dystysgrifau wedi'u rhoi)
- Cymhwyster Sgiliau Hanfodol Cymru Lefel 2 CBAC mewn Cyfathrebu (2,660 yn llai o dystysgrifau wedi'u rhoi)

Chwarter 3 fu'r chwarter mwyaf o ran tystysgrifau a roddwyd yn gyson am y pum mlynedd diwethaf. Y rheswm tebygol dros hyn yw mai ar ôl diwedd y flwyddyn academiaidd y caiff llawer o gymwysterau eu dyfarnu, sy'n cyfateb i'r chwarter hwnnw. Yn 2017, cafwyd 761 o gymwysterau y rhodddwyd tystysgrifau ar eu cyfer yn chwarter

3 yn unig, gan gynnwys Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf flaenorol a diwygiedig a'r Dystysgrif Her Sgiliau gyfatebol. Mae Bagloriaeth Cymru a'r Dystysgrif Her Sgiliau, ar eu ffurf flaenorol a diwygiedig, yn ymddangos yn y 10 uchaf o ran tystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau yn Ch3 2017 ac roeddent yn cyfrif am 30.3 y cant o gyfanswm y tystysgrifau a roddwyd yn Ch3 2017.

TYSTYSGRIFAU YN ÔL MAES PWNC SECTOR

Tabl 2: Nifer y tystysgrifau a roddwyd yn ôl maes pwnc sector

Maes Pwnc Sector	Cymhariaeth Chwarterol		Cymhariaeth Flynyddol	
	2016 Ch4	2017 Ch4	Ion - Rhag 2016	Ion - Rhag 2017
01 Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal	14,315	15,875	71,485	72,130
02 Gwyddoniaeth a Mathemateg	70	25	17,910	13,240
03 Amaethyddiaeth, Garddwriaeth a Gofal Anifeiliaid	1,690	1,120	7,045	7,530
04 Technolegau Peirianeg a Gweithgynhyrchu	4,370	4,160	25,755	24,795
05 Adeiladu, Cynllunio a'r Amgylchedd Adeiedig	3,060	2,915	17,925	18,830
06 Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	585	395	12,005	9,035
07 Manwerthu a Mentrau Masnachol	6,140	5,680	29,935	28,515
08 Hamdden, Teithio a Thwristiaeth	2,425	2,365	16,695	16,025
09 Celfyddydau, Cyfryngau a Chyhoeddi	5,375	4,830	29,645	29,560
10 Hanes, Athroniaeth a Diwinyddiaeth	0	0	255	260
11 Gwyddorau Cymdeithasol	0	0	120	130
12 Ieithoedd, Llenyddiaeth a Diwylliant	705	730	12,235	13,475
13 Addysg a Hyfforddiant	695	875	3,690	3,635
14 Paratoi at Fywyd a Gwaith	17,040	14,965	244,945	159,780
15 Busnes, Gweinyddiaeth a'r Gyfraith	2,550	3,485	21,145	23,780
Cyfanswm	59,020	57,420	510,795	420,715

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol O'fqual gan gyfrif dyfarnu

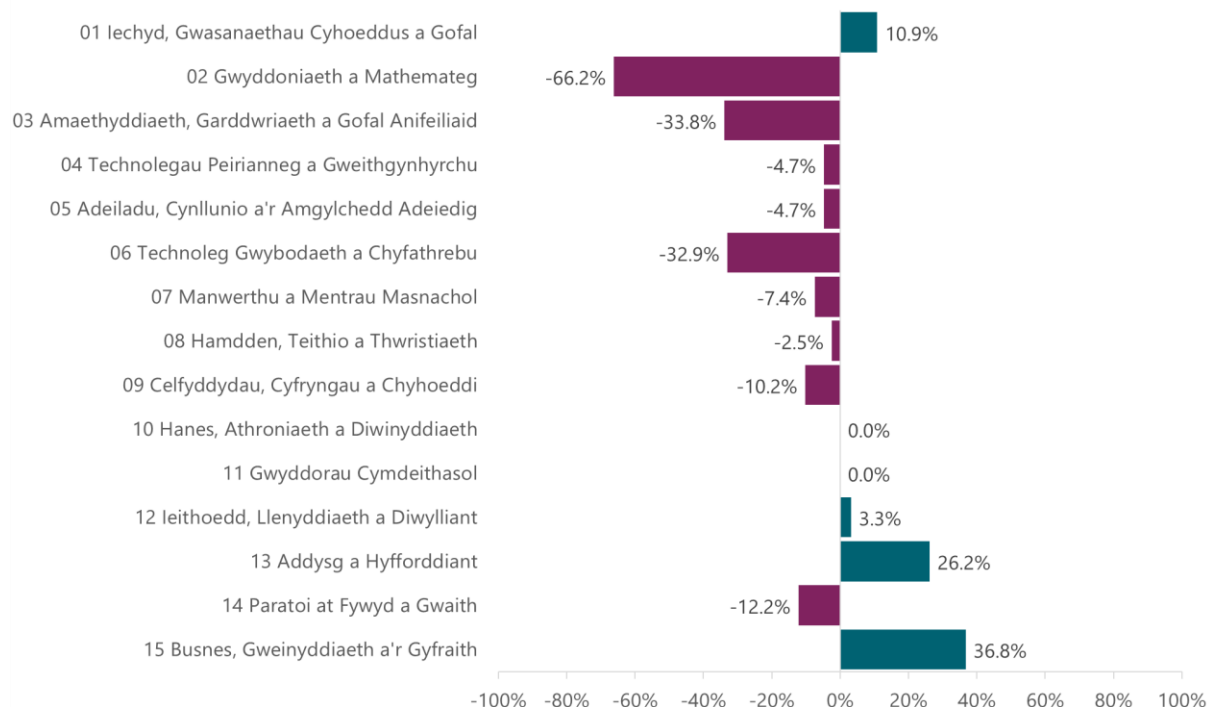
Y sector pwnc mwyaf yn y chwarter hwn yw 'Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal' lle y rhoddwyd 15,875 o dystysgrifau neu 27.6 y cant o gyfanswm y tystysgrifau a roddwyd yn Ch4 2017, yna 'Paratoi ar gyfer bywyd a gwaith' lle y rhoddwyd 14,965 o dystysgrifau, gan gyfrif am 26.1 y cant o gyfanswm y tystysgrifau a roddwyd yn Ch4 2017.

Y sector 'Paratoi ar gyfer bywyd a gwaith' a roddodd y nifer fwyaf o dystysgrifau yn 2017 (159,780). Fodd bynnag, cafwyd gostyngiad o 34.8 y cant yn nifer y tystysgrifau a roddwyd yn y sector hwn o gymharu â 2016 (244,945). Mae'r mwyafrif o gymwysterau Sgiliau Allweddol a Sgiliau Hanfodol wedi'u dosbarthu'n rhai sydd yn y sector hwn, sy'n debygol o esbonio'r lleihad yn ystod y flwyddyn ddiwethaf (gweler Bagloriaeth Cymru).

Siart 2: Newid canrannol yn nifer y tystysgrifau a roddwyd yn ôl Maes Pwnc Sector rhwng Ch4 2017 a Ch4 2016

Newid canran rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2016 a mis Hydref a mis Rhagfyr 2017

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Ofqual gan gyrff dyfarnu

Dengys Siart 2 mai 'Busnes, Gweinyddu a'r Gyfraith' ac 'Addysg a Hyfforddiant' oedd y Meysydd Pwnc Sector lle y gwelwyd y cynnydd cyfrannol mwyaf yn nifer y tystysgrifau a roddwyd yn Ch4 2017 eleni, sef 36.8 y cant, o gymharu â Ch4 2016, sef 26.2 y cant.

'Gwyddoniaeth a Mathemateg', 'Amaethyddiaeth, Garddwriaeth a Gofal Anifeiliaid', a 'Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu' oedd y Meysydd Pwnc Sector lle y gwelwyd y lleihad cyfrannol mwyaf yn nifer y tystysgrifau a roddwyd, sef 66.2 y cant, 33.8 y cant a 32.9 y cant yn y drefn honno.

Mae'r sectorau sydd â'r newidiadau cyfrannol mwyaf yn nifer y tystysgrifau a roddwyd yn tueddu i fod yn sectorau cymharol fach o ran cyfanswm y tystysgrifau a roddwyd.

TYSTYSGRIFAU YN ÔL LEFEL

Tabl 3: Nifer y tystysgrifau a ddyfarnwyd yn ôl lefel

Math	Cymhariaeth Chwarterol		Cymhariaeth Flynyddol	
	2016 Ch4	2017 Ch4	Ion 2016 - Rhag 2016	Ion 2017 - Rhag 2017
Lefel Mynediad	2,845	3,800	32,460	34,190
Lefel 1	11,515	10,025	85,200	62,170
Lefel 1/2	130	105	16,210	64,540
Lefel 2	32,295	25,900	246,980	160,050
Lefel 3	10,890	15,075	122,970	89,890
Lefel 4	415	1,000	2,525	4,120
Lefel 5	835	1,450	3,745	4,815
Lefel 6	40	30	525	735
Lefel 7	50	35	175	205
Lefel 8	*	*	5	*
Cyfanswm	59,020	57,420	510,795	420,715

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Ofqual gan gyrff dyfarnu

Mae Tabl 2 yn dangos nifer y tystysgrifau a roddwyd yn ystod chwarter 4, o gymharu â'r un chwarter y flwyddyn flaenorol, ac yn ystod y 12 mis diwethaf, o gymharu â'r 12 mis blaenorol.

Gwelwyd lleihad bach yn nifer y tystysgrifau Lefel 1/2 o gymharu chwarteri ond nhw oedd â'r cynnydd canrannol mwyaf yn nifer y tystysgrifau a roddwyd yn ystod y 12 mis diwethaf. Y rheswm tebygol dros hyn yw bod Diploma Cenedlaethol/Sylfaen Bagloriaeth Cymru ar eu ffurf ddiwygiedig wedi cael eu dosbarthu'n gymwysterau Lefel 1/2 ac mai dim ond yn ystod chwarter 3 y rhoddir tystysgrifau ar eu cyfer. Ni ddyfarnwyd Bagloriaeth Cymru ar ei ffurf flaenorol ar y lefel hon.

Cymwysterau lefel 2 oedd â'r nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn Ch4 2017, gan gyfrif am 45.1 y cant o gyfanswm y tystysgrifau a roddwyd yn ystod y chwarter hwn. Fodd bynnag, gostyngodd nifer y tystysgrifau 19.8 y cant o gymharu â Ch4 2016. O ran y gymhariaeth flynyddol, Lefel 2 oedd â'r nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn ystod 2017 hefyd, gan gyfrif am 38.0 y cant o dystysgrifau a roddwyd, er gwaethaf gostyngiad o 35.2 y cant yn ystod y cyfnod hwnnw hefyd. Er i nifer y tystysgrifau Lefel 3 a roddwyd gynyddu, o gymharu chwarteri, gwelwyd gostyngiad o 26.9 y cant hefyd yn ystod y 12 mis diwethaf. Mae lleihad yn nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau Sgiliau Hanfodol a Sgiliau Allweddol yn debygol o fod wedi cael effaith ar y lleihad a welwyd yn nifer y tystysgrifau Lefel 2 a 3 a roddwyd yn ystod y flwyddyn ddiwethaf (gweler Bagloriaeth Cymru).

Gwnaeth nifer y tystysgrifau Lefel 4 a roddwyd fwy na dyblu, a'r rhain a welodd y cynnydd cyfrannol mwyaf yn Ch4 2017 o gymharu â Ch4 2016. Y rhain hefyd a welodd y cynnydd cyfrannol mwyaf ond un, sef 63.0 y cant yn ystod y 12 mis diwethaf. Y rheswm dros hyn oedd y cynnydd yn nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer y canlynol:

- Diploma NVQ Lefel 4 mewn Rheoli Sefydliad y Ddinas a'r Urddau, cynnydd o 100 o dystysgrifau a roddwyd yn Ch4 2017 a chynnydd o 365 yn ystod y 12 mis diwethaf;
- Diploma Lefel 4 mewn Egwyddorion Arwain a Rheoli Sefydliad y Ddinas a'r Urddau, cynnydd o 110 o dystysgrifau a roddwyd yn Ch4 2017 a chynnydd o 280 yn ystod y 12 mis diwethaf;
- Diploma NVQ Lefel 4 mewn Cyngor ac Arweiniad Sefydliad y Ddinas a'r Urddau, cynnydd o 80 o dystysgrifau a roddwyd yn Ch4 2017 a chynnydd o 240 yn ystod y 12 mis diwethaf.

O ran Lefel 6, Lefel 7 a Lefel 8, rhoddwyd nifer fach o dystysgrifau o'u cymharu â'r lefelau eraill yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf ac yn ystod y chwarter diwethaf.

Y CYRFF DYFARNU UCHAF O RAN TYSTYSGRIFAU A RODDWDY

Tabl 4: Y 10 corff dyfarnu uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn y 12 mis hyd at ddiwedd y chwarter hwn

Corff dyfarnu	Ion 2016 - Rhag 2016	Ion 2017 - Rhag 2017	Safle Ion 2016 - Rhag 2016	Safle Ion 2017 - Rhag 2017	Newid Safle
City and Guilds of London Institute	94,820	86,840	2	1	↑ +1
WJEC-CBAC	134,175	86,390	1	2	↓ -1
Pearson Education Ltd	90,010	63,320	3	3	→ +0
Highfield Qualifications	21,425	27,315	5	4	↑ +1
OCR	26,115	14,420	4	5	↓ -1
Cambridge Assessment English	15,440	13,940	7	6	↑ +1
Agored Cymru	8,660	11,520	10	7	↑ +3
Associated Board of the Royal Schools of Music	10,900	10,930	8	8	→ +0
Qualsafe Awards	9,085	10,900	9	9	→ +0
Excellence, Achievement & Learning Limited	6,950	7,990	11	10	↑ +1

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Ofqual gan gyrff dyfarnu

Mae Tabl 4 yn dangos y 10 corff dyfarnu uchaf o ran tystysgrifau a roddwyd yn ystod y 12 mis diwethaf hyd at ddiwedd y chwarter hwn, o gymharu â'r un 12 mis blaenorol. Mae Sefydliad Dinas ac Urddau Llundain wedi disodli CBAC fel y corff dyfarnu â'r nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn ystod y 12 mis diwethaf. Mae CBAC wedi disgyn i'r ail safle yn bennaf oherwydd lleihad yn nifer y cymwysterau

Sgiliau Allweddol a'r cymwysterau Sgiliau Hanfodol blaenorol. Mae OCR wedi disgyn i'r chweched safle o gymharu â'r pedwerydd safle yn 2016 am yr un rheswm.

Mae Agored Cymru wedi symud tri safle i'r seithfed safle o'r 10fed safle yn 2016, yn bennaf oherwydd cynnydd yn nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer cymwysterau sydd wedi'u dyrannu ym Maes Pwnc Sector Paratoi ar gyfer Bywyd a Gwaith, gan gynnwys rhai o gymwysterau diwygiedig Sgiliau Hanfodol.

Mae Pearson Education Ltd wedi aros yn y trydydd safle ond mae wedi rhoi 26,695 yn llai o dystysgrifau yn ystod y 12 mis diwethaf (gostyngiad o 29.7 y cant). Gwelwyd gostyngiadau mewn amrywiaeth o gymwysterau a gynigir gan Pearson ond y rhai mwyaf nodedig oedd ar gyfer tystysgrifau BTEC lefel 2 mewn Gwyddoniaeth Gymhwysol. Mae'n bosibl y gellir priodoli'r gostyngiad hwn i newidiadau yn y mesurau perfformiad (gweler dylanwadau allanol am ragor o wybodaeth).

Y CYMWYSTERAU UCHAF O RAN TYSTYSGRIFAU A RODDWDYD

Tabl 5: Y 10 cymhwyster uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn ystod y chwarter hwn

Cymhwyster	2016 Ch4	2017 Ch4
QA Level 3 Award in Emergency First Aid at Work (RQF)	0	1,695
Highfield Dyfarniad Lefel 2 mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwyo (RQF)	0	1,515
Highfield Dyfarniad Lefel 3 Cymorth Cyntaf ar frys yn y Gwaithle (RQF)	0	1,315
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol	120	1,165
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol	285	1,165
Highfield Dyfarniad Lefel 2 mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwyo	1,325	1,150
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol	145	770
City & Guilds Level 2 Award in Employment Responsibilities and Rights in Health, Social Care or Children and Young People's Settings	485	765
AoFAQ Level 3 Emergency First Aid at Work (RQF)	0	700
TCL Entry Level Certificate in ESOL International - Speaking and Listening (Entry 3)	465	695

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Ofqual gan gyrff dyfarnu

Mae Tabl 5 yn dangos y 10 cymhwyster uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn y chwarter diwethaf o gymharu â nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer yr un cymwysterau yn yr un chwarter y flwyddyn flaenorol.

Dyfarniad Lefel 3 mewn Cymorth Cyntaf Brys yn y gwaith QA (RQF) oedd y cymhwyster â'r nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn Ch4 2017, wedyn Dyfarniad Lefel 2 mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwyio Highfield (RQF)⁷. Mae'r tri chymhwyster â'r nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn rhai newydd gyda'r tystysgrifau cyntaf yn cael eu dyfarnu yn 2017.

Tabl 6: Y 10 cymhwyster uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn ystod y 12 mis diwethaf

Cymhwyster	Ion 2016 - Rhag 2016	Ion 2017 - Rhag 2017
CBAC Tystysgrif Her Sgiliau Sylfaen/Genedlaethol (Bagloriaeth Cymru)	0	23,805
CBAC Bagloriaeth Cymru Cenedlaethol/Sylfaen	0	21,825
CBAC Tystysgrif Her Sgiliau Uwch (Bagloriaeth Cymru)	0	11,330
CBAC Bagloriaeth Cymru Uwch	0	9,195
Highfield Dyfarniad Lefel 2 mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwyio	4,295	5,625
Highfield Dyfarniad Lefel 2 mewn Cymorth Cyntaf Brys yn y Gwaith	5,685	4,775
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol	415	4,590
City & Guilds Dyfarniad Lefel 2 mewn Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol	430	4,550
LIBF Tystysgrif Lefel 2 mewn Gallu Ariannol a Datblygu Gyrfaoedd	*	4,225
QA Dyfarniad Lefel 2 mewn Cymorth Cyntaf Brys yn y Gwaith	3,840	3,370

Ffynhonnell: Casgliad data cymwysterau galwedigaethol Ofqual gan gyrrff dyfarnu

Mae Tabl 6 yn dangos y 10 cymhwyster uchaf o ran y nifer fwyaf o dystysgrifau a roddwyd yn 2017 o gymharu â 2016.

Y nifer uchaf o dystysgrifau a roddwyd yn y 12 mis diwethaf oedd tystysgrifau ar gyfer Bagloriaeth Cymru a Thystysgrif Her Sgiliau Bagloriaeth Cymru ar eu ffurf ddiwygiedig⁸. 2017 oedd y flwyddyn gyntaf y rhoddwyd tystysgrifau ar eu cyfer (gweler dylanwadau allanol am ragor o wybodaeth).

Ar wahân i Bagloriaeth Cymru a'r Dystysgrif Her Sgiliau ar eu ffurf ddiwygiedig, y cynnydd mwyaf mewn tystysgrifau a welwyd oedd ar gyfer Tystysgrif Lefel 2 mewn Gallu Ariannol a Datblygu Gyrfa LIBF, Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol Lefel 2 Sefydliad y Ddinas a'r Urddau a Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol Lefel 2 Sefydliad y Ddinas a'r Urddau, a welodd gynnydd o 4,220, 4,175 a 4,120 o dystysgrifau yn y drefn honno.

⁷ Dylid nodi mai fersiwn newydd o Ddyfarniad Lefel 2 mewn Diogelwch Bwyd ym maes Arlwyio HABC (FfCCh), a ddaeth i ben yn ystod 2017, yw'r cymhwyster hwn.

⁸ Cymhwyster sy'n cyfrif tuag at ddyfarnu Bagloriaeth Cymru yn ei chyfanrwydd ar ei ffurf ddiwygiedig yw'r Dystysgrif Her Sgiliau.

RHESTR TERMAU

Cymeradwyo cymwysterau/meini prawf cymeradwyo/cymwysterau cymeradwy

Pan gaiff cymhwyster ei restru ar y Rhestr o Gymwysterau Blaenoriaethol rydym yn cyhoeddi meini prawf ar ei gyfer. Cymeradwyo yw ein proses o gymeradwyo cymwysterau o'r fath yn erbyn y meini prawf cymeradwyo. Ni chaiff cymwysterau cymeradwy eu rheoleiddio gan reoleiddwyr cymwysterau eraill yng Nghymru ac maent fel arfer wedi'u llunio'n benodol i ddiwallu anghenion penodol dysgwyr yng Nghymru.

Corff dyfarnu

Sefydliad sy'n datblygu cymwysterau, yn nodi ac yn monitro asesiadau ac yn cyflwyno dyfarniadau i ddysgwyr, gan gydnabod y deilliannau dysgu yn ffurfiol (gwybodaeth, sgiliau a/neu gymwyseddau), yn dilyn gweithdrefn asesu a dilysu. Mewn rhannau eraill o'r DU gelwir y rhain yn Sefydliadau Dyfarnu neu Fyrddau Arholi.

Cydnabyddiaeth corff dyfarnu

Er mwyn cynnig cymwysterau rheoleiddiedig yng Nghymru, mae'n rhaid i gorff dyfarnu gael ei gydnabod gan Gymwysterau Cymru. Mae angen i gyrff dyfarnu gydymffurfio â'n meini prawf cydnabod a gwneud cais am gydnabyddiaeth.

Tystysgrif/Tystysgrif a roddwyd

Cydnabyddiaeth ffurfiol o gyflawniad myfyriwr. Bydd yn cynnwys unrhyw ddyfarniad nad yw wedi ei raddio'n U, yn absennol neu'n X (methu).

Dyddiad diwedd rhoi tystysgrif

Ni ellir dyfarnu cymhwyster i ddysgwyr, fel cymhwyster cymeradwy neu ddynodedig, ar ôl y dyddiad hwn.

Cymwysterau Dynodedig

Cymwysterau rheoleiddiedig a ddynodir gan Gymwysterau Cymru yn rhai sy'n gymwys i'w defnyddio ar raglenni dysgu a ariennir yn gyhoeddus ar gyfer dysgwyr o dan 19 oed, fel y'u diffiniwyd o dan adran 29 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015. Rhaid i gymwysterau dynodedig fodloni meini prawf penodol.

Cymwysterau Cyffredin

Mae'n disgrifio cymwysterau a gymerir fel arfer gan ddysgwyr yn yr ysgol neu'r coleg fel rhan o'u haddysg statudol neu eu haddysg bellach. Mae hyn yn cynnwys cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch a Bagloriaeth Cymru a chymwysterau eraill sy'n rhannu rhai o'r nodweddion sy'n gyffredin i gymwysterau TGAU a Safon Uwch.

CBAC yw prif ddarparwr y cymwysterau hyn yng Nghymru, ond caiff rhai eu cynnig gan gyrff dyfarnu eraill hefyd.

Cymhwyster Galwedigaethol Cenedlaethol

Cymwysterau seiliedig ar gymhwysedd sy'n seiliedig ar waith sy'n cwmpasu amrywiaeth eang o sectorau diwydiant a galwedigaethau, ac sy'n cael eu cyflwyno yn y gweithle.

Cofrestr Ofqual

Cofrestr Cymwysterau Rheoleiddiedig sy'n cynnwys manylion cyrff dyfarnu cydnabyddedig a chymwysterau rheoleiddiedig.

Cymwysterau cyffredinol eraill

Cymwysterau sy'n asesu maes pwnc penodol, megis cerddoriaeth neu gelf, heblaw am gymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch. Nid yw'r cymwysterau hyn yn ymwneud yn uniongyrchol â gwaith ond gallant gefnogi datblygiad gyrfa. Maent yn aml yn cael eu strwythuro yn erbyn arholiadau graddedig. Mae'r categori hefyd yn cynnwys cymwysterau sy'n cael eu categorio'n dystysgrifau 1/2.

Cymwysterau rheoleiddiedig eraill

Y cymwysterau hynny a ddyfernir yng Nghymru gan gyrff dyfarnu cydnabyddedig, nad ydynt wedi'u dynodi na'u cymeradwyo gan Cymwysterau Cymru, ac nad yw cyrff dyfarnu wedi'u hildio na'u heithrio o gwmpas eu cydnabyddiaeth.

Math o Gymhwyster

Mae mathau o gymhwyster yn cyfeirio at grwpiau o gymwysterau sydd wedi cael eu datblygu i fodloni gofynion dylunio cyffredin. Efallai na fydd gofynion dylunio ar gyfer rhai mathau o gymhwyster yn weithredol mwyach, megis cymwysterau'r Fframwaith Cymwysterau a Chredydau (a luniwyd i fodloni gofynion y Fframwaith Cymwysterau a Chredydau).

Lefel y Gymhwyster

Lefel y cyrhaeddiad y mae cymhwyster yn ei gynrychioli fel y'i diffiniwyd gan Fframwaith Credydau a Chymwysterau Cymru. Mae Fframwaith Credydau a Chymwysterau Cymru (FfCCh Cymru) wedi'i gysoni â Fframwaith Cymwysterau Ewrop (FfCE). Mae hyn yn golygu y gellir cymharu lefel cymhwyster a enillir yng Nghymru â lefel yn yr FfCE. Mae hyn yn helpu pobl a sefydliadau i drosglwyddo cyflawniadau rhwng gwledydd a gweithio ledled yr Undeb Ewropeaidd.

Fframwaith Cymwysterau a Chredydau

Fframwaith, sydd wedi dod i ben erbyn hyn, ar gyfer cymwysterau sy'n cynnwys unedau a chymwysterau mewn tri maint. Dyfarniadau (1-12 credyd), tystysgrif (13-36 credyd) a diplomâu (37 credyd neu fwy).

Cymwysterau yng Nghymru (QiW)

Cronfa ddata sydd ar gael i'r cyhoedd sy'n cynnig ffynhonnell o wybodaeth am gymwysterau cymeradwy a dynodedig a ddyfernir yng Nghymru.

Chwarter

Mae'n cyfeirio at chwarteri calendr. Mae Chwarter 1 (Ch1) yn cyfeirio at Ionawr – Mawrth, Chwarter 2 (Ch2) at Ebrill – Mehefin, chwarter 3 (Ch3) at Orffennaf – Medi, a Chwarter 4 (Ch4) at Hydref – Rhagfyr.

Cymwysterau rheoleiddiedig

Pob cymhwyster nad yw'n radd (p'un a yw'n gymhwyster cymeradwy, dynodedig neu fath arall o gymhwyster rheoleiddiedig) a gynigir i'w ddyfarnu gan gorff dyfarnu a gydnabyddir gan Cymwysterau Cymru (oni bai bod corff dyfarnu wedi ildio ei gydnabyddiaeth mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw, neu wedi eithrio'r cymhwyster hwnnw o gwmpas ei gydnabyddiaeth drwy hysbysu Llywodraeth Cymru cyn 21 Medi 2015).

Maes Is-sector

Mae meysydd pwnc sector yn gyfres o gategoriâu sy'n seiliedig ar sectorau diwydiant a phynciau academiaidd a ddefnyddir i ddsbarthu cymwysterau e.e. gallai cymhwyster berthyn i gategori Gwyddoniaeth a Mathemateg neu Iechyd, Gwasanaethau Cyhoeddus a Gofal.

Maes Pwnc Is-sector (categori Pwnc Sector gynt)

Meysydd is-sector yw'r ail haen o gategoriâu sy'n seiliedig ar sectorau diwydiant a phynciau academiaidd a ddefnyddir i ddsbarthu cymwysterau.

Ildio Cydnabyddiaeth

Gall cydnabyddiaeth ddod i ben lle mae corff dyfarnu yn penderfynu ildio cydnabyddiaeth yn rhannol neu'n llawn. Gall cyrff dyfarnu cydnabyddiedig ildio *rhan* o'u cydnabyddiaeth drwy hysbysu Cymwysterau Cymru am gymwysterau, neu ddisgrifiadau o gymwysterau, yr hoffent eu cynnig fel cymwysterau nas rheoleiddir. Yn yr achosion hyn, ni all y cymwysterau nas rheoleiddir gynnwys logo Cymwysterau Cymru ar y tystysgrifau a roddir i ddysgwyr.

Cymhwyster Galwedigaethol

Cymwysterau a ddyfernir gan gorff dyfarnu ac y rhoddir tystysgrif ar eu cyfer, a astudir gan ddysgwyr 14 oed neu'n hŷn, ac sy'n asesu gwybodaeth, dealltwriaeth a/neu sgiliau sy'n ymwneud yn benodol â'r byd gwaith. Mae'r cymwysterau hyn yn is-set i'r cymwysterau a gynhwysir yn yr ystadegau yn y cyhoeddiad hwn.

Cymwysterau sy'n ymwneud â galwedigaeth

Cymwysterau seiliedig ar gymhwysedd sy'n seiliedig ar waith a luniwyd i roi'r sgiliau a'r wybodaeth i fyfyrwyr sydd eu hangen i wneud swydd. Maent yn gysylltiedig â chyflogaeth ond, yn wahanol i gymwysterau NVQ, nid ydynt o reidwydd yn gofyn am brofiad nac asesiad yn y gweithle.

NODIADAU CEFNDIR

Statws

Ar 21 Tachwedd 2017, cymeradwyodd Cynulliad Cenedlaethol Cymru Orchymyn Ystadegau Swyddogol (Cymru) 2017 a enwodd Cymwysterau Cymru yn un o'r cyrff sydd o fewn cwmpas Deddf Ystadegau a'r Gwasanaeth Cofrestru 2007. Wrth i ni bontio tuag at gasglu a chyhoeddi ein data ein hunain, rydym yn cydymffurfio â'r Cod Ymarfer yn wirfoddol. Mae i'r ystadegau hyn statws 'ystadegau arbrofol'. Cyhoeddwyd datganiad o gydymffurfiaeth wirfoddol ochr yn ochr â'r datganiad hwn.

Ffynhonnell Data

Mae'r cyrff dyfarnu wedi cyflwyno nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer pob cymhwyster galwedigaethol neu gymhwyster arall yn Chwarter 4 2017 (Hydref - Rhagfyr 2017) i Ofqual. Dim ond ar gyfer canolfannau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru y mae'r tystysgrifau, ni waeth pa fath o ganolfan ydyw. Nid yw'n cynnwys y Dyfarniad Estynedig Uwch, cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch na chymwysterau prosiect a chymwysterau prif ddysgu. Mae nifer y tystysgrifau a roddwyd ar gyfer y cymwysterau hyn ar gael ar wefan y Cyd-bwyllgor Cymwysterau.

Cafodd data sy'n ymwneud â chwarteri blaenorol eu casglu a'u cofnodi gan Ofqual. Cafodd data ar gyfer y chwarter hwn eu casglu gan Ofqual a'u rhoi i ni ar gyfer yr adroddiad hwn i Gymru.

Mae data ar gymwysterau cymeradwy neu ddynodedig a gynigir yng Nghymru ar gael yng nghronfa ddata Cymwysterau yng Nghymru (QiW)⁹.

Mae data ar gymwysterau a reoleiddir gan Ofqual ar gael ar gofrestr Ofqual.¹⁰

⁹ Gweler <https://www.qiw.wales/?lang=cy>

¹⁰ Gweler <https://register.ofqual.gov.uk/>

Methodoleg

Mae nodweddion cymwysterau, megis ardal sector pwnc a lefel, a gynhwysir yn y datganiad hwn yn seiliedig ar gofrestr Ofqual a chronfa ddata QiW ar 14/02/18 ar gyfer y dadansoddiad a geir yn yr adroddiad hwn. Mae templed Ofqual yn caniatáu i gyrff dyfarnu gyflwyno data ar gyfer yr un cymhwyster yn erbyn rhif QiW, QAN neu gyfran yn erbyn y ddau i Gymru. Lle mae cyrff dyfarnu wedi cyflwyno data i Ofqual gan ddefnyddio rhif QiW, caiff nodweddion y cymhwyster eu tynnu oddi ar gronfa ddata QiW, a lle mae cyrff dyfarnu yn cyflwyno data gan ddefnyddio QAN, caiff nodweddion y cymhwyster eu tynnu oddi ar gofrestr Ofqual.

Mewn rhai achosion, bydd y nodweddion a ddelir ar gronfa ddata QiW ar gyfer cymhwyster yn wahanol i'r nodweddion a ddelir ar gofrestr Ofqual ar gyfer yr un cymhwyster. Yn yr achosion hyn, os yw tystysgrifau cymhwyster wedi cael eu cofnodi yn erbyn ei ddynodydd QiW a QAN, caiff yr un cymhwyster ei gofnodi o dan ddau gategori nodweddiadol gwahanol.

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys data hanesyddol am y pum mlynedd diwethaf. Lle mae cymwysterau yn dal yn fyw ar y cofrestrau, bydd y data hanesyddol a gyhoeddwyd yn yr adroddiad hwn yn dangos y nodweddion hyn fel ag y maent ar y diwrnod y cafodd yr adroddiad ei redeg (14/02/18) ar gyfer y chwarter diwethaf. Os nad yw'r cymhwyster yn fyw mwyach, caiff y nodweddion diweddaraf a gofnodwyd ar gyfer y cymhwyster hwnnw ar y cofrestrau eu nodi. Mae hyn yn unol â methodoleg Ofqual.

Cwmpas Daeryddol

Mae'r datganiad hwn yn cyflwyno data ar nifer y tystysgrifau ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill ar gyfer chwarter 4 (Hydref - Rhagfyr 2017) ar gyfer canolfannau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru. **Nid** yw'r datganiad hwn yn cynnwys cymwysterau galwedigaethol na chymwysterau eraill sy'n cael eu sefyll y tu allan i Gymru, na thystysgrifau ar gyfer cymwysterau TGAU, UG, Safon Uwch, Dyfarniad Estynedig Uwch, cymwysterau prosiect na chymwysterau prif ddysgu.

Cyfyngiadau'r data

Ar hyn o bryd mae Ofqual yn casglu data i Gymru ar ein rhan. Yn ei nodiadau cefndir mae'n disgrifio cyfyngiadau'r data:

"Data are collected at the earliest point available, which is the first day of the next reporting period. This reduces the time between the activity and reporting on the activity.

The main source of potential error is in the information provided by awarding bodies. Ofqual cannot guarantee the number of certificates submitted is correct and there may be systematic bias when the information is sent, although awarding organisations are expected to provide the correct data. Ofqual compares the data over time and checks for systematic issues. Summary data are then sent back to awarding organisations to be checked and confirmed. The figures reported in this release reflect the certificates issued by awarding organisations at the time of data collection.”

Cymariaethau

Cafodd y data hyn eu casglu yn yr un ffordd gan Ofqual ag mewn chwarteri blaenorol. Mae Ofqual yn rhagboblogi ei ffurflenni casglu data â chymwysterau o'i chofrestr ac o'n cronfa ddata, QiW. Ar gyfer y cyhoeddiad hwn rydym wedi dileu cymwysterau gan gyrff dyfarnu nad ydym yn eu cydnabod. Rydym wedi gwneud hyn am y pum mlynedd diwethaf a gynhwysir yn y cyhoeddiad hwn a'u tablau data cyfatebol. Lle mae corff dyfarnu wedi ildio cydnabyddiaeth ar ddechrau chwarter (e.e. 1 Ionawr) mae'r data ar gyfer y corff dyfarnu hwnnw wedi cael eu dileu o'r chwarter hwnnw ymlaen. Lle mae corff dyfarnu wedi ildio cydnabyddiaeth rhan o'r ffordd drwy chwarter, mae'r data ar gyfer y chwarter hwnnw wedi'u cynnwys, ac mae'r corff dyfarnu wedi cael ei ddileu o'r data o'r chwarter dilynol ymlaen. Mewn nifer fach o achosion, mae corff dyfarnu wedi ildio cydnabyddiaeth ac yna wedi cael ei gydnabod eto yn ddiweddarach. Yn yr achosion hyn, dim ond lle nad oedd y corff dyfarnu wedi'i gydnabod ar gyfer y chwarter cyfan nid yw'r data wedi cael eu cynnwys.

Felly, mae'n bosibl na fydd chwarteri hanesyddol a chyfansymiau blwyddyn yn cyfateb i'r hyn a gyhoeddir gan Ofqual. Mae'r tabl isod yn dangos effaith hyn ar gyfansymiau ar gyfer pob chwarter:

Chwarter	2012.4	2013.1	2013.2	2013.3	2013.4	2014.1	2014.2	2014.3	2014.4	2015.1	2015.2
Nifer y tystysgrifau a gafodd eu dileu	90	45	110	230	*	55	110	75	105	0	0
Cyfanswm canrannol y tystysgrifau	0.15%	0.05%	0.06%	0.07%	0.00%	0.05%	0.06%	0.03%	0.16%	0.00%	0.00%
Chwarter	2015.3	2015.4	2016.1	2016.2	2016.3	2016.4	2017.1	2017.2	2017.3	2017.4	
Nifer y tystysgrifau a gafodd eu dileu	20	280	265	130	215	215	245	225	180	495	
Cyfanswm canrannol y tystysgrifau	0.01%	0.47%	0.31%	0.11%	0.09%	0.36%	0.45%	0.27%	0.08%	0.81%	

Yn achos dwy bartneriaeth rhwng cyrff dyfarnu - CBAC-EDEXCEL a Pearson EDI - gwyddom na chafodd eu cydnabyddiaeth ei throsglwyddo i Cymwysterau Cymru ar adeg ei sefydlu ym mis Awst 2015. Ni ddyfarnodd CBAC-EDEXCEL unrhyw dystysgrifau ar ôl Ch3 2013, a gwelodd Pearson EDI leihad mawr yn nifer y

tystysgrifau o Ch2 2015 ymlaen. Yng ngoleuni'r tueddiadau a ddisgrifir, mae data ar gyfer y partneriaethau hyn wedi cael eu cynnwys hyd at a chan gynnwys Ch3 2015 (h.y. hyd at adeg sefydlu Cymwysterau Cymru) ac nid ydynt wedi cael eu cynnwys ar ôl yr adeg hon. Mae'r tabl isod yn dangos y data ar gyfer y cyrff dyfarnu hyn – mae'r ffigurau sydd wedi'u tywyllu wedi cael eu dileu o'r data ar gyfer y datganiad hwn:

Chwarter	2012.4	2013.1	2013.2	2013.3	2013.4	2014.1	2014.2	2014.3	2014.4	2015.1	2015.2	2015.3
Tystysgrifau Pearson EDI	1210	1415	1835	1050	1385	1480	1745	1905	1205	1085	345	420
Tystysgrifau CBAC-EDEXCEL	0	0	0	90	0	0	0	0	0	0	0	0

Chwarter	2015.4	2016.1	2016.2	2016.3	2016.4	2017.1	2017.2	2017.3	2017.4
Tystysgrifau Pearson EDI	205	140	45	30	10	0	0	0	0
Tystysgrifau CBAC-EDEXCEL	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Sicrhau ansawdd

Mae Ofqual yn casglu'r data hyn ac yn sicrhau eu hansawdd ar ein rhan. Cynhelir gweithdrefnau sicrhau ansawdd Ofqual fel y'u hesbonnir yn y Fframwaith Sicrhau Ansawdd ar gyfer Cyhoeddiadau Ystadegol¹¹ a gyhoeddwyd gan Ofqual er mwyn sicrhau cywirdeb y data a'u herio neu eu hamau, lle y bo angen. Ceir rhagor o wybodaeth hefyd yn nodiadau cefndir datganiad chwarterol Ofqual am gymwysterau galwedigaethol a chymwysterau eraill¹².

Gellir gohirio cyhoeddi os nad yw'r ystadegau yn cael eu hystyried yn addas at y diben.

Diwygiadau

Unwaith y byddant wedi'u cyhoeddi, nid yw data ar nifer y tystysgrifau ar gyfer cymwysterau galwedigaethol fel arfer yn cael eu diwygio, er y gall datganiadau dilynol gael eu diwygio i gynnwys data hwyr neu gywiro gwall.

Talgrynnu a Chyfrinachedd

Er mwyn diogelu cyfrinachedd, ac yn unol â pholisi interim allbynnau ystadegol Cymwysterau Cymru, caiff ffigurau sy'n llai na 5 ond yn fwy na 0 eu disodli gan *, a hynny er mwyn sicrhau nad yw'r data yn datgelu ymgeisydd unigol. Talgrynnir pob ffigur ar gyfer nifer y tystysgrifau a roddwyd. Yn y sylwadau a'r tablau, maent wedi'u

¹¹ Gweler https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/562258/Ofqual-2016-10-04-quality-assurance-framework-for-statistical_publications.pdf

¹² Gweler <https://www.gov.uk/government/collections/statistics/vocational-qualifications>

talgrynnu i'r 5 agosaf. Mae'r holl ganrannau o fewn y sylwadau yn seiliedig ar ffigurau gwirioneddol. Mae'r ffigurau wedi'u talgrynnu'n annibynnol ac felly mae'n bosibl na fyddant yn symio i'r cyfanswm.

Defnyddwyr yr ystadegau hyn

Mae'r ystadegau hyn yn debygol o fod o ddiddordeb i Cymwysterau Cymru, Ofqual, cyrff dyfarnu a Llywodraeth Cymru. Rydym yn croesawu adborth gan ddefnyddwyr, felly rydym yn disgwyl cael gwell dealltwriaeth o bwy yw ein defnyddwyr dros amser. Mae Cymwysterau Cymru yn defnyddio'r ystadegau hyn i lywio dealltwriaeth o batrymau tystysgrifau, a helpu i fonitro cymwysterau galwedigaethol.

Ystadegau a chyhoeddiadau cysylltiedig

Mae Ofqual yn cyhoeddi ystadegau ar gymwysterau galwedigaethol i Loegr¹³.

Gwybodaeth ddefnyddiol

Mae rhestr termau ar gael ar dudalen 10 i'ch helpu i ddehongli'r datganiad hwn. Ceir gwybodaeth am gyhoeddiadau yn y dyfodol ar wefan Llywodraeth Cymru¹⁴.

Mae cronfa ddata QiW¹⁵ yn rhoi gwybodaeth am gymwysterau cymeradwy a dynodedig sy'n gymwys i gael arian cyhoeddus yng Nghymru.

Y diweddariad nesaf

Gorffennaf 2018 (dros dro).

Adborth gan ddefnyddwyr

Rydym yn croesawu adborth ar unrhyw agwedd ar yr ystadegau hyn y gellir ei ddarparu drwy e-bost i statistics@qualificationswales.org

(h) (2018) Rhoddir caniatâd i ailgynhyrchu ar yr amod y cyfeirir at Cymwysterau Cymru fel y ffynhonnell wreiddiol.

---

¹³ Gweler <https://www.gov.uk/government/collections/statistics/vocational-qualifications>.

¹⁴ Gweler <http://gov.wales/statistics-and-research/?upcoming=true&lang=cy>

¹⁵ Gweler <https://www.qiw.wales/?lang=cy>